

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 – 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0345/2013

22.10.2013

ZALECENIE

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu ustanawiającego uprawnienia do połowów oraz rekompensatę finansową przewidziane w Umowie o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (13331/2012 – C7-0036/2013 – 2012/0229(NLE))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawczyni: Isabella Lövin

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	4
UZASADNIENIE	6
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	13
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ.....	17
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI.....	20

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu ustanawiającego uprawnienia do połowów oraz rekompensatę finansową przewidziane w Umowie o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony
(13331/2012– C7-0036/2013 – 2012/0229(NLE))**

(Zgoda)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (13331/2012),
 - uwzględniając projekt protokołu ustanawiającego uprawnienia do połowów oraz rekompensatę finansową przewidziane w Umowie o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (13333/2012),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 43 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C7–0036/2013),
 - uwzględniając art. 81 oraz art. 90 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Rybołówstwa oraz opinie Komisji Rozwoju i Komisji Budżetowej (A7-0345/2013),
1. wyraża zgodę na zawarcie protokołu;
 2. wzywa Komisję, aby przedstawiła Parlamentowi protokół i wnioski z posiedzeń wspólnego komitetu, o którym mowa w art. 10 umowy, a także wieloletni program sektorowy przewidziany w art. 3 protokołu oraz odnośne oceny roczne; wzywa Komisję do ułatwienia udziału przedstawicieli Parlamentu, w charakterze obserwatorów, w posiedzeniach wspólnego komitetu; wzywa Komisję do przedłożenia Parlamentowi i Radzie, w ciągu ostatniego roku stosowania protokołu oraz przed rozpoczęciem negocjacji w sprawie jego odnowienia, pełnego sprawozdania z oceny jego realizacji, bez zbędnego ograniczania dostępu do tego dokumentu;
 3. wzywa Radę i Komisję, aby – działając w granicach swoich uprawnień – niezwłocznie i w pełni informowały Parlament na wszystkich etapach procedur związanych z nowym protokołem i jego odnowieniem, na mocy art. 13 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 218 ust. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie, Komisji, jak również rządowi i parlamentowi państw członkowskich oraz Republiki Kiribati.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie

W nowym protokole do umowy o partnerstwie w sprawie połowów zawartej z Kiribati zapewniono hiszpańskim, francuskim i portugalskim statkom dostęp do wód Kiribati od dnia 16 września 2012 r. do dnia 15 września 2015 r.

Sprawozdawczyni uważa jednak, że protokół może na różne sposoby osłabić wysiłki podejmowane przez małe rozwijające się państwa wyspiarskie na rzecz zarządzania eksploatacją zasobów tuńczyka oraz zwiększenia swoich dochodów z tego tytułu. Z tego względu protokół nie przyczynia się do zrównoważonego zarządzania zasobami tuńczyka na obszarze zachodniego i środkowego Pacyfiku.

Kiribati i porozumienie z Nauru

Kiribati, poza zasobami ryb w swojej rozległej wyłącznej strefie ekonomicznej (w.s.e.), posiada bardzo niewiele dostępnych zasobów. Opłaty licencyjne pobierane od zagranicznych statków stanowią 20-30% dochodów rządowych¹. Kraj ten ma jeden z najniższych PKB na osobę w regionie i został sklasyfikowany jako najslabiej rozwinięty kraj grupy państw AKP.

Porozumienie z Nauru (PNA)², którego stroną jest Kiribati, zostało zawarte z myślą o zapewnieniu skoordynowanego zarządzania rybołówstwem w w.s.e. jego stron oraz w celu zwiększenia zysków płynących z eksploatacji zasobów rybnych. Porozumienie to jest wiążącym instrumentem równoważnym traktatom. Jego strony wynegocjowały szereg umów wykonawczych, w których określono *minimalne warunki* wydawania licencji, takie jak postanowienia w zakresie monitorowania statków, przeładunku, zamknięcia obszaru, ograniczeń dotyczących narzędzi połowowych, obowiązków wyładunku, obecności obserwatorów, a także programu handlu dniami połowowymi przez statki (VDS). Statki rybackie państw trzecich działające w w.s.e. państw będących stronami PNA mają obowiązek przestrzegania tych postanowień.

Z wód państw będących stronami PNA pochodzi 50% światowych dostaw tuńczyka bonito.

Program handlu dniami połowowymi przez statki (VDS)

W ramach programu VDS właściciele statków mogą kupować dni połowowe na morzu oraz handlować nimi, aby uzyskać dostęp do wód państw będących stronami PNA. Według Agencji Forum Wysp Pacyfiku ds. Rybołówstwa (FFA), organu doradczego dla regionu Pacyfiku:

„Celem VDS jest ograniczenie i zmniejszenie wielkości połowów docelowych gatunków tuńczyka oraz zwiększenie stopy zwrotu z działań połowowych [...]. Strony PNA wyznaczyły łączną liczbę dni, w których połów jest dozwolony na ich wodach, wraz

¹ Ocena ex post obecnie obowiązującego Protokołu do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między UE a Kiribati oraz ocena ex ante z analizą skutków dla przyszłego protokołu. Sprawozdanie końcowe. Maj 2012 r.

² Wyspy Salomona, Tuvalu, Kiribati, Wyspy Marshalla, Papua-Nowa Gwinea, Nauru, Sfederowane Stany Mikronezji i Palau.

z podziałem łącznej liczby dni między państwami”.

W programie VDS uwzględniono zasady przydziału nakładu połowowego oraz inne wymagania, takie jak minimalna opłata, poniżej której nie należy sprzedawać dni połowowych. Wdrożenie programu doprowadziło do nałożenia opłat za dostęp, które wahały się od kwoty poniżej 2 000 USD za dzień w 2009 r. do minimalnej stawki uzgodnionej w ramach PNA i wynoszącej 5 000 USD za dzień w 2012 r., przy czym wiele dni połowowych sprzedawanych było za 8 000 USD za dzień. W maju 2013 r. strony PNA podniosły wysokość opłaty minimalnej do 6 000 USD za dzień połowowy.

Od 2008 r. właściwa regionalna organizacja ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) i Komisja ds. Rybołówstwa na Zachodnim i Środkowym Pacyfiku (WCPFC) wprowadziły wymóg stosowania programu VDS jako mechanizmu regulującego nakład połowowy flot państw trzecich w w.s.e. należących do stron PNA¹. Z tego względu, chociaż UE nie jest stroną PNA, jako umawiająca się strona WCPFC jest zobowiązana przestrzegać VDS.

Zobowiązania UE względem małych rozwijających się państw wyspiarskich

W porozumieniu Narodów Zjednoczonych w sprawie zasobów rybnych (UNFSA), ratyfikowanym zarówno przez UE, jak i Kiribati, wezwano państwa członkowskie do współpracy „w celu zwiększenia zdolności państw rozwijających się, w szczególności tych najsłabiej rozwiniętych spośród nich oraz małych rozwijających się państw wyspiarskich, w zakresie ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących oraz zarządzania nimi”².

Podczas konferencji przeglądowej UNFSA z maja 2010 r. dodatkowo wezwano do zachęcania do określania strategii, które dodatkowo „służą ułatwieniu państwom rozwijającym się, w szczególności tym najsłabiej rozwiniętym oraz małym rozwijającym się państwom wyspiarskim, osiągnięcia większego udziału w korzyściach płynących z połowu zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących, oraz wzmagania wysiłków regionu na rzecz zrównoważonej ochrony i zarządzania takimi zasobami”. Zgromadzenie Ogólne ONZ także popiera te cele³.

Art. 208 TFUE zobowiązuje UE, aby przy realizacji polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, brała pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju.

Główne postanowienia nowego protokołu

Nowy protokół przewidziany na trzy kolejne lata zapewnia dostęp 10 statkom rybackim UE (4 sejnerym i 6 takłowcom) o pojemności referencyjnej wynoszącej 15 000 ton gatunków masowo migrujących na rok. Obecnie protokół stosują wyłącznie sejnery.

Z łącznej rekompensaty finansowej wynoszącej 1 325 000 EUR i przeznaczonej na dwa lata obowiązywania protokołu, kwotę 975 000 EUR przeznaczono na dostęp do zasobów, a 350 000 EUR na wsparcie sektorowej polityki rybołówstwa Kiribati.

¹ CMM 2008-01, pkt 11 i 17; CMM 2011-01, pkt 1 i 2; CMM 2012-01, pkt 12.

² Artykuł 25. Formy współpracy z państwami rozwijającymi się, ust. 1 lit. a) UNFSA.

³ Zobacz pkt 157 rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 66/68.

Niezwykle istotny jest jednak fakt, że w protokole nie uwzględniono programu VDS oraz nie przewidziano żadnych ograniczeń odnośnie do nakładów połowowych wykorzystywanych w Kiribati poza liczbą statków. Na początku negocjacji Kiribati oznajmiło jednak, że zamierza opierać się w tym względzie na programie VDS¹. Potwierdza to również ocena ex post poprzedniego protokołu. Z tego względu działania UE i Kiribati są sprzeczne z głównym środkiem zarządzania rybołówstwem przyjętym zarówno przez państwa będące stronami PNA, jak i przez WCPFC.

Potencjalna utrata dochodu przez państwa wysp Pacyfiku

Wiele stron PNA postrzega opłaty za dostęp ustanowione jednostronnie poza ustalonymi ramami VDS – jak ma to miejsce w przypadku porozumienia między UE a Kiribati – jako zagrożenie dla systemu, jaki starannie tworzyły w ostatnich latach w celu wynegocjowania minimalnych opłat za dostęp, tak aby zwiększyć szanse na uzyskanie sprawiedliwego dochodu.

Niezgodność nowego protokołu z VDS może pozbawiać Kiribati i region dochodu. W odniesieniu do kosztów dostępu określonych w poprzednim protokole, w ocenie ex post stwierdzono, że „średnia opłata w latach 2007-2011 wynosiła 3 350 EUR/4 675 USD za dzień, co oznacza, że była bliska obecnej cenie referencyjnej określonej w PNA, wynoszącej 5 000 USD za dzień”². Taką średnią można jednak wyjaśnić wyłącznie wysokimi wskaźnikami skuteczności połowowej w 2007 r. W pozostałych latach dane te są znacząco niższe: w 2011 r. Kiribati otrzymywało od UE równowartość 3 559 USD za dzień połowowy, a w 2009 r. – tylko 2 308 USD (zob. **tabela 1**). W maju 2013 r. państwa, które podpisały PNA, uzgodniły nową cenę referencyjną, wynoszącą 6 000 USD za dzień połowowy. W nadchodzących latach ta opłata referencyjna może zostać poddana przeglądowi. Wiele transakcji jest jednak zawieranych na poziomie znacznie przekraczającym tę cenę referencyjną i sięgającym 8 000 USD.

Nalegając na pozostanie poza VDS, UE utrzymuje stosunkowo niskie opłaty za dostęp, które zniekształcają regionalny rynek w zakresie dostępu do połowów tuńczyka.

Potrzeba regulowania nakładu w regionie

Nadmierna zdolność połowowa i nadmierny nakład połowowy stanowią najważniejsze kwestie, z jakimi należy się zmierzyć we wszystkich regionach, także w regionie zachodniego i środkowego Pacyfiku. W tym względzie UE powinna aktywnie wspierać podejmowane obecnie wysiłki regionu, mające na celu rozwiązanie problemu nadmiernej zdolności połowowej oraz ograniczenie nakładu połowowego. Dostęp zapewniany na podstawie ilości złowionych zasobów w tonach albo na podstawie liczby statków nie odzwierciedla odpowiednio łącznej wielkości nakładu połowowego, w szczególności w odniesieniu do floty UE, w której skład wchodzi bardzo duże statki. W tym względzie odpowiednio zdefiniowany

¹ Podczas przygotowań do negocjacji obie strony wyraziły swoje wstępne stanowisko w tej sprawie. Kiribati poinformowało UE, że oprze swoje podejście na programie handlu dniami połowowymi przez statki. Uzgodniony protokół posiedzenia wspólnego komisji w sprawie wdrożenia protokołu do umowy o partnerstwie w sprawie połowów między UE a Kiribati. Nadi, Fidzi, dnia 30 maja 2012 r.

² Ocena ex post obowiązującego protokołu do umowy o partnerstwie w sprawie połowów między UE a Kiribati oraz ocena ex ante z analizą skutków dla przyszłego protokołu. Sprawozdanie końcowe. Maj 2012 r.

i wykonany program handlu dniami połowowymi przez statki potencjalnie mogłyby dostarczyć środki na rzecz zapobiegania dalszemu wzrostowi nakładu połowowego w regionie.

Program VDS powinien przewidywać odpowiedni sposób ważenia w celu odzwierciedlenia rozmiaru statków prowadzących połowy. Jako że sejnery UE należą do największych na świecie, należałoby skorygować liczbę przysługujących im dni połowowych przez zastosowanie mnożnika. Jeżeli mnożnik ten uwzględniałby wagę, cenę, jaką obecnie płaci się za dostęp statków UE musiałaby wzrosnąć, aby odzwierciedlić ich wysoką zdolność połowową.

Nieprzestrzeganie przez Kiribati wytycznych PNA w zakresie VDS

W 2012 r. Kiribati przekroczyło liczbę dni przyznawanych w ramach VDS o niemal 80%¹. Dni te, zgodnie z zasadami VDS, powinny zostać kupione od innych stron PNA, które wówczas mogłyby uzyskać dochód. Tak się nie stało. Połów prowadzony przez statki UE na wodach Kiribati z pewnością przyczynił się do przekroczenia liczby dni przyznawanych przez Kiribati w ramach PNA, natomiast fakt, że flota UE nie jest objęta programem VDS w znacznym stopniu utrudnia zarządzanie działalnością połowową w w.s.e. Kiribati.

Nieprzestrzeganie przez UE ograniczeń WCPFC dotyczących nakładu połowowego na pełnym morzu

Chociaż Komisja UE zarzuca PNA brak przejrzystości i przekroczenie stosownych ograniczeń w nakładzie połowowym, należy zauważyć, że UE również nie przestrzega ograniczeń WCPFC w zakresie nakładu połowowego. Jak wynika z **tabeli 2**, w latach 2007–2011 flota UE wykorzystująca okrężnice stale przekraczała ograniczenia nakładu połowowego na pełnym morzu ustalone na mocy CMM 2008-01.

Wpływ floty UE wykorzystującej okrężnice na zasoby tuńczyka w regionie

Chociaż UE posiada obecnie tylko cztery statki działające w obszarze zachodniego i środkowego Pacyfiku, wpływ połowów UE nie może być postrzegany jako mało istotny. Sejnery UE należą do największych i najpotężniejszych na świecie i są w dużym stopniu zależne od dryfujących FAD (urządzeń powodujących koncentrację ryb) (zob. **tabela 3**). Ich działania prowadzą do znaczących połowów młodych opastunów. W najnowszej ocenie zasobów przeprowadzonej przez komitet naukowy WCPFC w 2012 r. wskazano na przełowienie opastuna.

Flota wykorzystująca okrężnice pływająca pod banderą UE, mająca tylko cztery statki, odpowiada za 15,5% łącznego połowu opastuna przez wszystkie sejnery działające w obszarze zachodniego i środkowego Pacyfiku w 2010 r. Istnieją poważne zastrzeżenia co do połowu żarłacza jedwabistego przez statki łowiące przy użyciu okrężnic korzystające z FAD. Dane te wyraźnie kontrastują z deklaracjami UE na temat przeprowadzania prób zarządzania wpływem FAD w zakresie połowów tuńczyka w ramach RFMO, a w protokole

¹ Według dokumentów wewnętrznych przedstawionych na ostatnim posiedzeniu ministerialnym PNA.

nie uwzględniono środków na rzecz zmniejszenia wpływu stosowania FAD¹.

Podsumowanie: tworzenie podstawy dla pozytywnego zaangażowania UE w rejonie zachodniego Pacyfiku

Zachodni i środkowy Pacyfik odpowiada za blisko 60% światowego połowu tuńczyka. Z tego względu prawidłowe zarządzanie rybołówstwem w tym regionie ma globalne znaczenie. Będąc aktywnym podmiotem działającym w obszarze rybołówstwa oraz dominującym rynkiem, UE nie może sobie pozwolić na osłabienie swojej pozycji przez ignorowanie istotnych układów w regionie, takich jak PNA oraz w szczególności VDS, które zostały włączone do WCPFC.

Okazuje się, że porozumienie między UE a Kiribati jest jedynym dwustronnym porozumieniem w tym regionie, które nie jest oparte na VDS. Wielostronne porozumienie o dostępie zawarte ze Stanami Zjednoczonymi, z dniem 15 czerwca 2013 r. również zostało oparte na VDS. Ostatecznie porozumienia zawarte przez UE ze Sfederowanymi Stanami Mikronezji i z Wyspami Salomona nigdy nie weszły w życie, gdyż nie uwzględniały programu VDS.

Sprawozdawczyni ubolewa nad tym, że dwustronne negocjacje, odbywające się poza powszechnie uznanymi ramami regionalnymi, mogą przynieść korzyści kilku właścicielom statków, osłabiając przy tym wysiłki regionu na rzecz poprawy zarządzania połowami tuńczyka, a także korzyści, jakie małe rozwijające się państwa wyspiarskie czerpią z rybołówstwa. Sprawozdawczyni pragnie zachęcić Komisję do poczynienia wszelkich możliwych wysiłków w celu podjęcia współpracy z regionem na rzecz poprawy VDS, tak aby zapewnić pozostanie nakładu połowowego w regionie w ramach zrównoważonych limitów, oraz koordynowania wysiłków w celu osiągnięcia lepszej kontroli i umożliwienia wdrożenia w tym regionie Umowy o środkach stosowanych przez państwo portu.

Nieuwzględnienie VDS w protokole zdaje się być poważnym naruszeniem wytycznych WCPFC, odpowiedniego RFMO. Ponadto zmniejszyła ona rynek praw dostępu i potencjalnie pozbawia zarówno Kiribati, jak i region, dochodu, który tak bardzo jest im potrzebny². Komisja Europejska utrzymuje, że VDS ma wiele wad, dotyczących w szczególności rzekomego braku przejrzystości. Dla UE z pewnością korzystniejsze byłoby jednak podejmowanie prób poprawy VDS, jako jego strona, zamiast pracowania nad programem z zewnątrz, narażając się na krytycyzm odnośnie do niestosowania norm ustalonych na szczeblu międzynarodowym.

Sprawozdawczyni zaleca, aby odnośny protokół został odrzucony, a Komisja wynegocjowała nowy protokół, który w pełni przestrzega postanowień WCPFC i PNA, których stroną jest Kiribati.

¹ Z uwagi na wysoki poziom połowów młodego opastuna przez flotę UE przy pomocy FAD, w ocenie zaleca się także, aby w protokole uwzględnione zostały bezpośrednie środki, mające na celu złagodzenie tego problemu.

² Parlament Europejski wyraził wolę, aby właściciele statków z UE pokrywali sprawiedliwą i rynkową część kosztów związanych z uzyskaniem praw dostępu w ramach dwustronnych porozumień w sprawie połowów. Punkt 43, sprawozdanie w sprawie zewnętrznego wymiaru wspólnej polityki rybołówstwa. Wrzesień 2012 r.

Tabele

	2007	2008	2009	2010	2011	Średnia
Ilość złowionych zasobów w tonach	8,671	12,269	10,625	12,268	13,247	11,416
Liczba dni w Kiribati	90	269	460	350	278	309
Ilość ton na dzień	96	46	23	35	35	47
Łączna opłata za dzień (EUR)	10,461	4,802	2,451	3,690	3,677	5,016
Skorygowana liczba dni (1,5)	135	404	690	525	567	464
Łączna opłata za dzień po skorygowaniu (EUR)	6,989	3,206	1,637	2,464	2,455	3,350
Łączna opłata za dzień po skorygowaniu (USD)	9,435	5,066	2,308	3,006	3,559	4,675

Bandera	CMM 2006-01	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Chiny	420	508	232	334	261	1000	13	9
Chińskie Tajpej	1,913	1,262	1,244	1,506	1,341	1,365	96	76
Ekwador	0	0	0	49	150	39	53	37
Salwador	14	0	0	104	130	97	63	52
Unia Europejska	103	30	315	173	311	241	366	339
Sfederowane Stany Mikronezji	387	222	86	168	123	334	6	3
Indonezja	500	500	500	500	500	500	500	500
Japonia	1,859	1,768	1,493	1,209	1,704	2,080	111	67
Kiribati	42	46	53	22	19	191	114	205
Wyspy Marshalla	400	402	158	155	290	168	71	32
Nowa Zelandia	346	98	289	208	196	210	68	26
Papua-Nowa Gwinea	1,130	1,271	404	670	592	804	78	23
Filipiny	452	306	150	26	73	20	2	0
Republika Korei	1,249	1,082	742	1,398	1,513	1,728	208	65
Wyspy Salomona	17	17	15	5	0	0	0	0
Tuvalu	0	0	0	0	0	36	4	5
Stany Zjednoczone Ameryki	1,037	767	533	798	1,566	1,773	400	583
Vanuatu	593	369	401	379	215	103	37	27

Łącznie	10,461	8,648	6,615	7,704	8,984	10,689	2,190	2,049
---------	--------	-------	-------	-------	-------	--------	-------	-------

Tabela 3: Rodzaje narzędzi połowowych stosowanych przez floty wykorzystujące okrężnice działające w obszarze zachodniego i środkowego Pacyfiku

	Ławica ryb	Kłoda	Dryfujące FAD	Kotwiczone FAD	Inne
Korea	63%	18%	19%	0%	1%
Tajwan	42%	40%	18%	0%	0%
Japonia	41%	42%	16%	0%	0%
Stany Zjednoczone Ameryki	14%	9%	77%	0%	0%
Nowa Zelandia	27%	4%	69%	0%	0%
Vanautu	50%	20%	22%	9%	0%
Chiny	58%	8%	33%	1%	0%
Filipiny	28%	30%	9%	32%	0%
Hiszpania (UE)	11%	0%	89%	0%	0%
Ekwador	11%	1%	88%	0%	0%
Salwador	13%	0%	87%	0%	0%
Łącznie DWFN (Kraje prowadzące połowy dalekomorskie)	48%	28%	22%	2%	0%
FSMA (Porozumienie Sfederowanych Stanów Mikronezji) i krajowe	43%	25%	24%	7%	1%

25.6.2013 r.

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Rybołówstwa

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu ustanawiającego uprawnienia do połowów oraz rekompensatę finansową przewidziane w Umowie o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony
(13331/2012 – C7-0036/2013 – 2012/0229(NLE))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Norbert Neuser

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Kiribati to odległe, położone na Oceanie Spokojnym państwo, w którego skład wchodzi 33 rozproszone na dużym obszarze wyspy (w tym 21 zamieszkałych). Pomimo że całkowita powierzchnia kraju wynosi zaledwie 726 km², powierzchnia otaczającej go wyłącznej strefy ekonomicznej (w.s.e.) jest największa wśród krajów wyspiarskich położonych na Pacyfiku.

Kiribati jest republiką demokratyczną; możliwości gospodarcze tego kraju, podobnie jak innych państw położonych na wyspach atolowych, są znacznie ograniczone. Szacuje się, że PKB w Kiribati wzrasta o 2-3% rocznie. PKB na osobę w Kiribati jest jednym z najniższych wśród krajów, które podpisały porozumienie z Nauru, i wynosi 1 047 EUR; Kiribati uznaje się również za jeden z najsłabiej rozwiniętych krajów z grupy państw AKP. Wyzwania dla rozwoju gospodarczego Kiribati obejmują wielkość, oddalenie i rozproszenie geograficzne tego kraju, nieurodzajną glebę, ograniczone zasoby możliwe do eksploatacji oraz wzrastającą liczbę ludności. Plan rozwojowy na lata 2008-2011 dla Kiribati skupiał się na polepszeniu środowiska gospodarczego wysp zewnętrznych, zapewnieniu lepszego dostępu do świadczeń zdrowotnych oraz rozwiązaniu problemu zmian klimatu.

Kiribati jest w dużym stopniu uzależnione od opłat licencyjnych pochodzących od krajów prowadzących połowy dalekomorskie, co stanowi 23-30% dochodów rządowych, oraz od przekazów od obywateli Kiribati zatrudnionych za granicą, najczęściej jako marynarze. Rybołówstwo jest znaczącą działalnością zapewniającą utrzymanie, ponad 80% gospodarstw domowych zajmuje się połowami. Sektor rybołówstwa generuje ok. 10% PKB.

Pomimo że Kiribati osiąga korzyści z regionalnych inicjatyw rozwoju, krajowy dokument strategiczny i krajowy program orientacyjny w ramach 10. EFR nie uwzględniają

rybołówstwa. Wsparcie dla rybołówstwa zapewnia natomiast część obecnie obowiązującej umowy o partnerstwie w sprawie połowów wspierająca politykę sektorową. Chociaż obecnie produkty rybołówstwa nie są przedmiotem handlu pomiędzy Kiribati a UE, kraj ten planuje w przyszłości rozwinąć handel świeżymi filedami z tuńczyka.

Ocena wniosku dotyczącego zawarcia nowego protokołu

Kluczowe elementy nowego zaproponowanego protokołu są zbliżone do protokołu obowiązującego w latach 2007-2012, którego ważność wygasła. Ocena ex post zlecona przez Komisję zewnętrznemu wykonawcy ukazuje mocne i słabe strony poprzedniego protokołu, dlatego też jest przydatna w ocenie obecnego wniosku.

W odniesieniu do możliwości połowowych zaproponowany protokół przewiduje upoważnienia do połowów dla 4 sejnów i 6 taklowców. Roczna kwota za dostęp do w.s.e. Kiribati wynosi 975 000 EUR, co stanowi równoważność pojemności referencyjnej wynoszącej 15 000 ton tuńczyka rocznie. Na sektorową politykę rybołówstwa przeznaczono kwotę w wysokości 350 000 EUR.

Roczna kwota wypłacana przez UE (z wyłączeniem dodatkowych opłat uiszczanych przez armatorów) za dostęp do w.s.e. Kiribati pozostała bez zmian i wynosi 65 EUR za tonę, natomiast kwota przeznaczona na sektorową politykę rybołówstwa wzrosła prawie dwukrotnie, z 62 400 EUR rocznie, według poprzedniego protokołu, do 116 666 EUR rocznie według zaproponowanego protokołu.

Ocena ex post wskazuje na pewne problemy związane z poprzednim protokołem, w tym: nieodbycie się wspólnych posiedzeń komisji do 2011 r.; opóźnione w ostatnich latach płatności na finansowe wsparcie polityki sektorowej; niedostarczenie przez Kiribati świadectw kontroli oraz sprawozdań obserwatorów dla armatorów; brak istotnego bodźca na rzecz spółek joint venture lub lokalnych wyładunków do celów przetwarzania.

Porozumienie z Nauru (PNA)

Sprawozdawca wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że zaproponowany protokół nie respektuje niektórych postanowień PNA, będącego wiążącą umową regionalną podpisaną przez 8 rozwijających się państw wyspiarskich położonych na Oceanie Spokojnym, w tym przez Kiribati, przede wszystkim w celu koordynacji i harmonizacji gospodarowania ich połowami, od których kraje te są silnie uzależnione.

W PNA wyrażono zgodę na szereg protokołów wykonawczych i uzgodnień określających warunki, które mają zastosowanie do wszystkich zagranicznych statków rybackich łowiących na obszarach w.s.e. należących do stron PNA. Warunki te dotyczą m.in. kwestii takich jak postanowienia dotyczące zapobiegania odrzutom, nieprowadzenie połowów na obszarach w pobliżu urządzeń powodujących koncentrację ryb, stuprocentowa obecność obserwatorów lub obowiązkowe stosowanie programu handlu dniami połowowymi przez statki (VDS), czyli mechanizmu zarządzania nakładem połowowym opracowanego przez strony omawianego porozumienia. W ramach VDS przewidziano dni wykorzystywania dopuszczalnego nakładu połowowego przyznawane stronom PNA oraz uzgodniono minimalną opłatę w wysokości 5

000 USD za dzień połowowy, co jest stosowane przez zagraniczne statki rybackie począwszy od 2012 r.

Niezgodność protokołu sporządzonego pomiędzy UE a Kiribati z wytycznymi VDS powoduje napięte stosunki zarówno pomiędzy UE a niektórymi wyspiarskimi państwami na Oceanie Spokojnym, jak i pomiędzy Kiribati a pozostałymi wyspiarskimi państwami na Oceanie Spokojnym, które z kolei dają wyraz zaniepokojeniu tym, że UE może działać w złej wierze oraz naruszać regionalną solidarność.

Sprawozdawca jest zdania, że należy wspierać współpracę wyspiarskich państw położonych na Oceanie Spokojnym w zakresie gospodarowania połowami tuńczyka w ich wodach, zamiast ją utrudniać. Tuńczyk jest niemal jedynym zasobem, z którego eksploatacji gospodarki tych wysp mogą odnieść korzyści. Dlatego wspólne gospodarowanie zasobami tuńczyka i ich ochrona mają zasadnicze znaczenie dla ich przetrwania. Oznacza to, że porozumienia w sprawie połowów podpisane pomiędzy państwami trzecimi, w tym UE, a omawianymi państwami powinny w pełni respektować postanowienia regionalnych i subregionalnych umów i porozumień.

Podpisując zaproponowany protokół z UE, Kiribati naruszyłyby uzgodnienia PNA. Jednocześnie możliwe byłoby naruszenie przez UE zasad spójności polityki na rzecz rozwoju oraz podważenie wiarygodności UE jako uczestnika współpracy w całym regionie, z powodu braku zapewnienia zgodności polityki rybołówstwa UE z uzgodnieniami sygnatariuszy PNA, co z kolei powoduje osłabienie regionalnej integracji.

Sprawozdawca proponuje zatem, aby Parlament odmówił wydania zgody na zawarcie tego protokołu. Zwraca się on do Komisji o renowację omawianego protokołu z uwzględnieniem postanowień regionalnych i subregionalnych umów lub porozumień wiążących Kiribati.

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Rybołówstwa, jako komisji przedmiotowo właściwej, o zalecenie Parlamentowi odmowy wydania zgody.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	24.6.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 16 -: 5 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Michael Cashman, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Eva Joly, Michał Tomasz Kamiński, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Kriton Arsenis, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Fiona Hall, Edvard Kožušník, Krzysztof Lisek, Csaba Óry, Patrizia Toia
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Luigi Berlinguer

23.1.2013 r.

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Rybołówstwa

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu między Unią Europejską i Republiką Kiribati ustanawiającego uprawnienia do połowów oraz rekompensatę finansową przewidziane w Umowie o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (COM(2012)0468 – C7 0000/2012– 2012/0229(NLE))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: François Alfonsi

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Na podstawie odpowiedniego upoważnienia Rady i w imieniu Unii Europejskiej Komisja prowadziła rokowania z Republiką Kiribati w celu odnowienia protokołu do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską a Republiką Kiribati. W wyniku tych rokowań nowy protokół został parafowany dnia 3 czerwca 2012 r. i obejmuje okres trzech lat, począwszy od dnia 16 września 2012 r.

Zgodnie z art. 43 ust. 2 i art. 218 ust. 6 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Parlament Europejski może wyrazić zgodę na zawarcie umowy lub odmówić jej.

Nowy protokół jest zgodny z celami umowy o partnerstwie w sprawie połowów mającej na celu zacieśnienie współpracy między Unią Europejską a Republiką Kiribati i wspieranie ram partnerstwa dla rozwoju zrównoważonej polityki rybołówstwa oraz odpowiedzialnej eksploatacji zasobów ryb w wyłącznej strefie ekonomicznej (w.s.e.) Kiribati w interesie obu stron.

Strony uzgodniły, że będą współpracować na rzecz wprowadzenia w życie sektorowej polityki rybołówstwa Republiki Kiribati i w tym celu kontynuować będą dialog polityczny dotyczący odpowiedniego planowania.

Nowy protokół przewiduje łączną rekompensatę finansową w wysokości 4 428 000 EUR, która dzieli się odpowiednio na kwoty 1 456 000 EUR i 1 516 000 EUR rocznie, w całym okresie jego obowiązywania. Kwota ta odpowiada: a) 975 000 EUR rocznie na dostęp do w.s.e. Kiribati oraz b) 350 000 EUR rocznie, odpowiadające dodatkowej kwocie wypłaconej przez UE i przeznaczonej na wsparcie polityki rybołówstwa Kiribati.

Rodzaj środków	2013	2014	2015	RAZEM
Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	1 325 000€	1 325 000€	1 325 000€	3 975 000€
Wydatki administracyjne	131 000€	131 000€	191 000€	453 000€
RAZEM	1 456 000€	1 456 000€	1 516 000€	4 428 000€

Komisja Budżetowa przypomina, że już wcześniej zwróciła się do Komisji o:

- dokonywanie co roku oceny, czy państwa członkowskie, których statki działają w ramach protokołu załączonego do umowy, spełniły wymogi dotyczące deklarowania połowów. W przeciwnym przypadku Komisja powinna odrzucić ich wnioski o wydanie licencji połowowych na kolejny rok;
- coroczne przedstawianie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania w sprawie rezultatów wieloletniego programu sektorowego, o którym mowa w art. 7 protokołu, a także w sprawie przestrzegania przez państwa członkowskie wymogu deklarowania połowów;
- przedłożenie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, przed wygaśnięciem protokołu lub rozpoczęciem negocjacji dotyczących jego ewentualnego przedłużenia, oceny ex-post protokołu, w tym analizy kosztów i zysków.

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Rybołówstwa, właściwej dla tej sprawy, o zalecenie Parlamentowi udzielenia zgody.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	23.1.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 31 - : 2 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marta Andreasen, Zuzana Brzobohatá, Jean-Luc Dehaene, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Ingeborg Gräßle, Lucas Hartong, Monika Hohlmeier, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, Claudio Morganti, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Potito Salatto, Alda Sousa, László Surján, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	François Alfonsi, Edit Herczog, Paul Rübig, Peter Šťastný, Georgios Stavrakakis, Theodor Dumitru Stolojan, Gianluca Susta, Nils Torvalds

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	17.10.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 18 - : 3 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Kriton Arsenis, Chris Davies, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Marek Józef Gróbarczyk, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Jarosław Leszek Wałęsa
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jim Higgins, Antolín Sánchez Presedo
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Maria Da Graça Carvalho, María Auxiliadora Correa Zamora, George Lyon, Francisco José Millán Mon, Bart Staes